
Školné: půjčka na studium až 200 tisíc

Školné: půjčka na studium až 200 tisíc

LIDOVÉ NOVINY

22.11.2011 Lidové noviny Strana 1 Titulní strana, autorky: BARBORA ŘÍHOVÁ, RADKA KVAČKOVÁ
PRAHA Vysokoškoláci, budete platit školné. To si vytyčil za cíl ministr školství Josef Dobeš (VV). Podle vládního prohlášení by to měl stihnout do roku 2013 a školné nemá přesáhnout 10 tisíc za semestr. Kdo studentům na školné půjčí, kdy budou muset začít splácet či s jak vysokým úrokem mají počítat, ale ministerstvo stále neví.

LN mají navržený věcný záměr zákona o finanční pomoci studentům, který řeší systém půjček, stipendií a grantů, k dispozici. Nenažde se v něm ovšem jedna, nýbrž desítky variant. A to jde o materiál, který Dobeš minulý týden poslal do vnějšího připomínkového řízení. Materiál tak mohou během tří týdnů okomentovat ostatní ministerstva, Rada vysokých škol či rektori. Jediným vodítkem je, že autoři v textu vždy označili tu nejvíc vyhovující variantu. Lze tedy předpokládat, že k té se Dobešův resort přikloní, až začne pracovat na paragrafovém znění zákona.

„V té míře variability, která tam je, mi to přijde zvláštní a nemělo by to tak být,“ komentuje návrh Jiří Zlatuška, místopředseda Rady vysokých škol. Expert na školství Daniel Münich má další výhradu: „Je to dost nepřehledné, v řadě míst zmatečné, nejasné a návrhy jsou příliš často neodůvodněné.“

U půjček se ministerstvo přiklání k možnosti, že by studenti začali peníze splácet hned po absolvování studia. Přitom ale po celou dobu, co se o školném mluví, ministr zmiňoval jinou variantu. Absolventi měli začít splácet až v okamžiku, kdy dosáhnou na průměrnou mzdu. Možnost, kterou resort nakonec zřejmě upřednostní, stanovuje, že se student hned po škole musí rozhodnout, jak dlouho chce splácet (5, 10 či 15 let) a jakou částku. „Zvýhodněné půjčky mají poskytovat komerční subjekty, které projeví zájem,“ doplnil Libor Svoboda, člen expertního týmu, který dokument připravil. Münich by pro tuto variantu také zvedl ruku, vadí mu ale, že suma, kterou má student každý měsíc státu odevzdat, je pevně stanovena. „To znamená, že člověk bude splácet stejnou částku hned po škole, kdy má poměrně nízké příjmy, i po dvaceti letech pracovní kariéry, kdy bude mít příjem reálně v průměru vyšší o 30 až 50 procent,“ upozorňuje Münich. Podle něho by se výše splátky měla měnit.

Zlatuška vypočítává, co všechno v analýze chybí. „Nejcitlivější jsou ti, kteří splácí nejmenší částku. Těm se prodlouží doba splácení na nejdelší dobu a zaplatí nejvíc na úrocích.“ Chybí i propočet, kolik na zavedení školného „prodělá“ stát. V materiálu se také mluví pouze o absolventech, vůbec se neřeší splácení u těch, kteří nedostudují.

Studenti si budou moct během studia půjčit i peníze na životní náklady, patrně až 10 tisíc za semestr. Podle propočtu LN by se tak student zadlužil za pětileté studium částkou 200 tisíc. Předpokládaný úrokový strop má být 5 procent. Během doby, kdy by student byl na škole, by úroky šly na vrub státu.

Více čtěte v příloze AKADEMIE

Jak může vypadat školné

10 000 Kč suma, kterou může škola po studentovi maximálně chtít za semestr 10 000 Kč suma, kterou si bude moct student půjčit na semestr na životní náklady

Zdroj: věcný záměr MŠMT něj stát

5 % předpokládaný úrokový strop půjčky (během studia bude úroky platit stát) 30 let věk, do kdy má student nárok na výhodnou půjčku 60 let pokud to tohoto věku absolvent školné nesplatí, uhradí ho za